
Vergaderjaar 2005–2006

---

30 550 IIB

Jaarverslag en slotwet van de Raad van State, de Algemene Rekenkamer, de Nationale Ombudsman, de Kanselarij der Nederlandse Orden, het kabinet van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen en van het kabinet van de Gouverneur van Aruba 2005

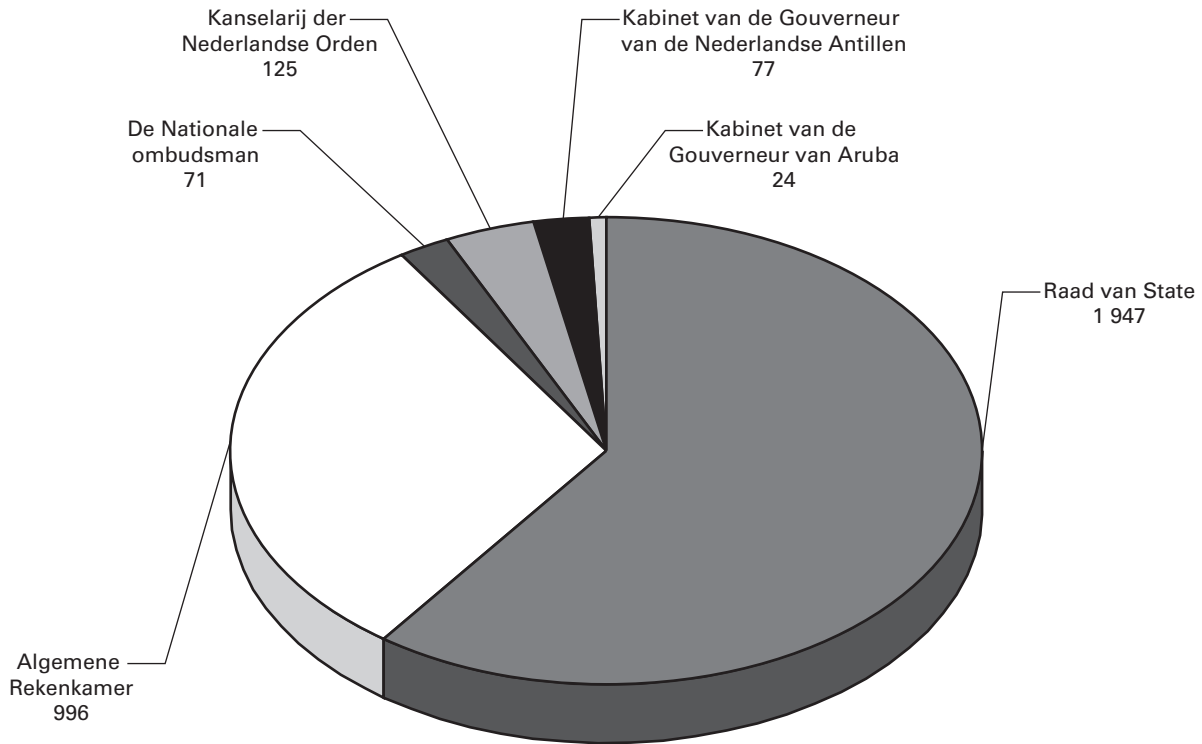
Nr. 1

JAARVERSLAG VAN DE RAAD VAN STATE, DE ALGEMENE REKENKAMER, DE NATIONALE OMBUDSMAN, DE KANSELARIJ DER NEDERLANDSE ORDEN, HET KABINET VAN DE GOUVERNEUR VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN EN VAN HET KABINET VAN DE GOUVERNEUR VAN ARUBA (IIB)

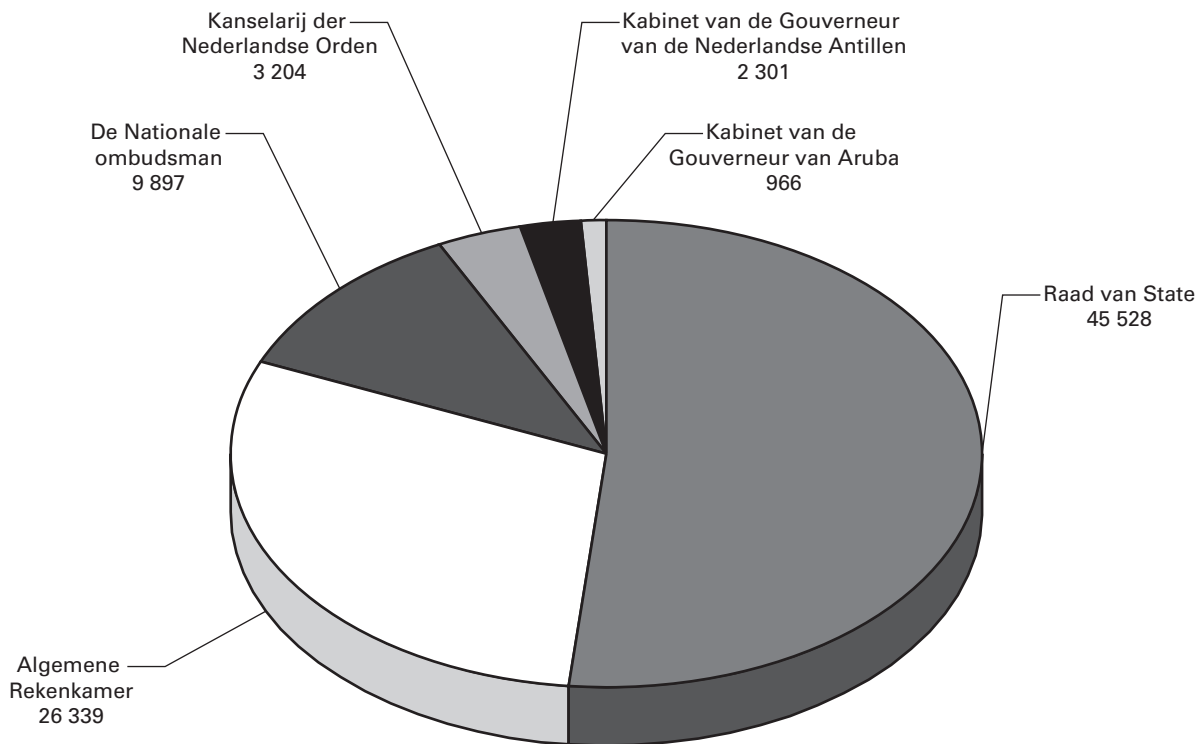
Aangeboden 17 mei 2006

Ontvangsten (x € 1000)

Uitgaven (x € 1000)

**Inhoudsopgave Jaarverslag 2005 Hoge Colleges van Staat
en Kabinetten (IIB)**

blz.

A.	Algemeen	5
1.	Door de minister getekende voorwoordbladzijde	5
2.	Dechargeverlening	6
3.	Leeswijzer	11
B.	Beleidsverslag	12
4.	Tabel budgettaire gevolgen van beleid voor IIB	12
5.	De artikelen	13
	1. Raad van State	13
	2. Algemene Rekenkamer	17
	3. De Nationale ombudsman	23
	4. Kanselarij der Nederlandse Orden	29
	5. Kabinet van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen	32
	6 Kabinet van de Gouverneur van Aruba	35
	10. Nominaal en onvoorzien	38
C.	Jaarrekening	39
6.	Verantwoordingsstaat	39
7.	Saldibalans	40
D.	Bijlage	45
8.	Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens	45

A. ALGEMEEN

1. DOOR DE MINISTER GETEKENDE VOORWOORDBLADZIJDE

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
J. W. Remkes

2. DECHARGEVERLENING

Verzoek tot dechargeverlening van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties inzake de Raad van State, de Algemene Rekenkamer, de Nationale ombudsman, de Kanselarij der Nederlandse Orden, de kabinet van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen en het kabinet van de Gouverneur van Aruba aan de Voorzitters van de Eerste en de Tweede Kamer van de Staten-Generaal.

Onder verwijzing naar de artikelen 63 en 64 van de Comptabiliteitswet 2001 verzoek ik de beide Kamers van de Staten-Generaal de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties decharge te verlenen over het in het jaar 2005 gevoerde financiële beheer met betrekking tot de uitvoering van de begroting van de Raad van State, de Algemene Rekenkamer, de Nationale ombudsman, de Kanselarij der Nederlandse Orden, kabinet van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen en het kabinet van de Gouverneur van Aruba (IIB).

Ten behoeve van de oordeelsvorming van de Staten-Generaal over dit verzoek tot dechargeverlening is door de Algemene Rekenkamer als externe controleur op grond van artikel 82 van de Comptabiliteitswet 2001 een rapport opgesteld van haar bevindingen en haar oordeel met betrekking tot:

- a. het gevoerde financieel en materieelbeheer;
- b. de ten behoeve van dat beheer bijgehouden administraties;
- c. de financiële informatie in de jaarverslagen;
- d. de departementale saldibalansen;
- e. de totstandkoming van de informatie over het gevoerde beleid en de bedrijfsvoering;
- f. de in het jaarverslag opgenomen informatie over het gevoerde beleid en de bedrijfsvoering; van de de Raad van State, de Algemene Rekenkamer, de Nationale ombudsman, de Kanselarij der Nederlandse Orden, kabinet van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen en het kabinet van de Gouverneur van Aruba (IIB). Dit rapport wordt separaat door de Algemene Rekenkamer aan de Staten-Generaal aangeboden.

Bij het besluit tot dechargeverlening dienen, naast het onderhavige jaarverslag/de onderhavige jaarverslagen en het hierboven genoemde rapport van de Algemene Rekenkamer, de volgende, wettelijk voorgeschreven, stukken te worden betrokken:

- a. het Financieel jaarverslag van het Rijk over 2005; dit jaarverslag wordt separaat aangeboden.
- b. de slotwet van de hoge colleges van staat, kabinet van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen en het kabinet van de Gouverneur van Aruba (IIB) over het jaar 2005; deze slotwet is als afzonderlijk kamerstuk gepubliceerd. Het besluit tot dechargeverlening kan niet worden genomen, voordat de betrokken slotwet is aangenomen;
- c. Het rapport van de Algemene Rekenkamer over het jaar 2005 met betrekking tot de onderzoeken, bedoeld in artikel 83 van de Comptabiliteitswet 2001. Dit rapport, dat betrekking heeft op het onderzoek van de centrale administratie van 's Rijks schatkist en van het Financieel jaarverslag van het Rijk, wordt separaat door de Algemene Rekenkamer aangeboden.

- d. De verklaring van goedkeuring van de Algemene Rekenkamer met betrekking tot de in het Financieel jaarverslag van het Rijk over 2005 opgenomen rekening van uitgaven en ontvangsten van het Rijk over 2005 alsmede met betrekking tot de Saldibalans van het Rijk over 2005 (de verklaring van goedkeuring, bedoeld in artikel 84, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001). Het besluit tot dechargeverlening kan niet worden genomen, voordat de verklaring van goedkeuring van de Algemene Rekenkamer is ontvangen.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
J. W. Remkes

Dechargeverlening door de Tweede Kamer

Onder verwijzing naar artikel 64 van de Comptabiliteitswet 2001 verklaart de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal dat de Tweede Kamer aan het hiervoor gedane verzoek tot dechargeverlening tegemoet is gekomen door een daartoe strekkend besluit, genomen in de vergadering van

De Voorzitter van Tweede Kamer,

Handtekening:

Datum:

Op grond van artikel 64, tweede lid, van de Comptabiliteitswet 2001 wordt dit originele exemplaar van het onderhavige jaarverslag, na ondertekening van de hierboven opgenomen verklaring, ter behandeling doorgezonden aan de voorzitter van de Eerste Kamer.

Dechargeverlening door de Eerste Kamer

Onder verwijzing naar artikel 64 van de Comptabiliteitswet 2001 verklaart de voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal dat de Eerste Kamer aan het hiervoor gedane verzoek tot dechargeverlening tegemoet is gekomen door een daartoe strekkend besluit, genomen in de vergadering van

De Voorzitter van de Eerste Kamer,

Handtekening:

Datum:

Op grond van artikel 64, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 wordt dit originele exemplaar van het onderhavige jaarverslag, na ondertekening van de hierboven opgenomen verklaring, doorgezonden aan de Minister van Financiën.

3. LEESWIJZER

VBTB

De Raad van State, de Algemene Rekenkamer, de Nationale ombudsman, de Kanselarij der Nederlandse Orden, kabinet van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen en het kabinet van de Gouverneur van Aruba spannen zich in om de begroting en verantwoording zoveel mogelijk op te stellen conform de VBTB-regels.

Nieuw ten opzichte van het Jaarverslag 2004 is het gebruik van de tabel beleidsprestaties 2005 in de paragraaf 2b. De meeste colleges maken van deze tabel gebruik. Met deze tabel is de realisatie van de voorgenomen prestaties in een oogopslag inzichtelijk. Voor de toelichtingen op deze tabel geldt dat zoveel mogelijk het «comply or explain»- principe is gehanteerd.

Opbouw Jaarverslag

Het jaarverslag over 2005 bestaat conform de regelgeving uit de volgende delen:

- A. een algemeen deel met o.a. dechargeverlening;
- B. een totaaltabel (IIB) budgettaire gevolgen van beleid;
- C. jaarrekening;
- D. bijlage Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens.

De paragraafindeling van de artikelen is als volgt:

- 1. Algemeen
- 2. Budgettaire gevolgen van beleid
  - 2a. Financiële toelichting
  - 2b. Beleidsmatige toelichting (tabel beleidsprestaties)
- 3. Nader geoperationaliseerde doelstellingen
- 4. Bedrijfsvoeringsparagraaf

Er is alleen een inhoudelijke toelichting gegeven bij opmerkelijke verschillen tussen de oorspronkelijke vastgestelde begroting 2005 en de realisatie 2005. Om de leesbaarheid van de artikelen te vergroten is ervoor gekozen om de bedrijfsvoeringparagraaf achter het betreffende artikel te plaatsen.

Aanbevelingen Algemene Rekenkamer

Omdat in de Action Auditlijst 2005 die de Algemene Rekenkamer opstelde naar aanleiding van het rechtmatigheidsonderzoek voor begroting IIB geen onvolkomenheden zijn gemeld, is geen Bijlage Aanbevelingen Algemene Rekenkamer opgenomen. Voor ontwikkelingen ten aanzien van de bedrijfsvoering (waaronder de administratieve processen) wordt verwezen naar de bedrijfsvoeringsparagraaf in de artikelen.

B. BELEIDSVERSLAG

4. TABEL BUDGETTAIRE GEVOLGEN VAN BELEID VOOR IIB

Overzicht budgettaire gevolgen van beleid (in € 1 000)							
Totaaloverzicht IIB	Realisatie 2001	Realisatie 2002	Realisatie 2003	Realisatie 2004	Realisatie 2005	Vastgestelde begroting	Vershil
Verplichtingen	75 847	79 681	83 290	87 887	89 161	90 387	- 1 226
Uitgaven	74 294	79 152	82 340	86 902	88 235	90 387	- 2 152
Ontvangsten	2 854	2 978	3 494	3 785	3 240	3 018	222

5. DE ARTIKELEN

Artikel 1. Raad van State

1. Algemene beleidsdoelstelling

De Raad van State stelt zich ten doel om door advisering en bestuursrechtspraak bij te dragen aan behoud en versterking van de democratische rechtsstaat.

De Raad van State adviseert de Nederlandse wetgever en het Nederlandse bestuur, maar ook de Koninkrijkswetgever en het Koninkrijksbestuur. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State spreekt in hoogste instantie recht in bestuursrechtelijke geschillen.

2. Budgettaire gevolgen van beleid

Overzicht budgettaire gevolgen van beleid (in € 1 000)

1: Raad van State	Realisatie 2001	Realisatie 2002	Realisatie 2003	Realisatie 2004	Realisatie 2005	Vastgestelde begroting	Vershil
Verplichtingen	37 246	38 777	41 317	44 484	45 669	48 723	- 3 054
Uitgaven	36 478	39 205	40 732	44 540	45 528	48 723	- 3 195
1. advisering	5 493	5 758	6 141	6 680	6 015	6 978	- 963
2. bestuursrechtspraak	30 985	33 447	34 591	37 860	39 513	41 745	- 2 232
Ontvangsten	1 600	1 361	1 525	1 718	1 947	1 721	226

2a. Financiële toelichting

De uitgavenraming en -realisatie van respectievelijk advisering en bestuursrechtspraak betreffen zowel de directe uitgaven van de betrokken directies, als de aan advisering en bestuursrechtspraak toegerekende uitgaven van de andere organisatieonderdelen van de Raad, waaronder de personele uitgaven van de Staatsraden.

In vergelijking met de tweede suppletore begroting zijn de uitgaven circa € 2,3 mln onder de raming gebleven. De directe personele uitgaven aan *adviesering* zijn vrijwel conform de vastgestelde begroting. De directe personele uitgaven van *bestuursrechtspraak* zijn als gevolg van het niet volledig invullen van de beschikbare formatie beneden de raming gebleven.

Binnen de aan advisering en bestuursrechtspraak toe te rekenen uitgaven zijn enkele meevallers opgetreden: In het verslagjaar is de Raad van State voor de WAO eigen risico drager geworden. Dit besluit heeft geleid tot een daling in de premie-uitgaven. Verder zijn de personele uitgaven als gevolg van een gedaalde bezetting in de ondersteunende functies onder de raming gebleven. Daarnaast vallen de materiële uitgaven mee, waaronder de automatiserings- en huisvestingsuitgaven. Deze niet gerealiseerde uitgaven betreffen projecten die voor een deel in 2006 tot uitvoering komen.

De uitgaven aan Hoger Beroep Vreemdelingenzaken betroffen in het jaar 2005 € 12,8 mln.

2b. Beleidsmatige toelichting

Beleidsprestaties 2005	Realisatie
Advisering	
• Instroom en afhandeling van adviesaanvragen	Ja
• Kenniscentrum	Ja
• Verdere ontwikkeling van de beleidsanalytische toets	Gedeeltelijk
• Bijhouden van ontwikkelingen op relevante beleidsterreinen / rechtsgebieden	Ja
• Advies Code interbestuurlijke verhoudingen	Gedeeltelijk
• Terugkoppeling bestuursrechter naar wetgever	Ja
• Evaluatie uitgebrachte adviezen en nadere rapporten	Ja
Bestuursrechtspraak	
• Instroom en afhandeling van zaken	Ja
• Doorlooptijden	Ja
• Klanttevredenheid / verhoging kwaliteit	Ja
• Rechterlijk functioneren / mediation	Ja
• Externe oriëntatie	Ja

3. Nader geoperationaliseerde doelstellingen

Advisering

Instroom en afhandeling adviesaanvragen (in aantallen)						
	2001 Realisatie	2002 Realisatie	2003 Realisatie	2004 Realisatie	2005 Begroting	2005 Instroom
Instroom	709	584	556	651	625	603
Afhandeling	675	619	565	643	625	603

De gerealiseerde instroom van adviesaanvragen is in 2005 licht onder de raming gebleven. Van de uitgebrachte adviezen is 77% (2004: 71%) binnen de norm voor de doorlooptijd afgedaan.

Permanente educatie van wetgevingsjuristen

In samenwerking met een externe instantie is een interne opleidingscyclus ontwikkeld en gegeven. Deze is gericht op hoofdthema's van wetgeving en daaraan gerelateerde juridische onderwerpen.

Verdere ontwikkeling van de beleidsanalytische toets

Een interne opleiding is ontwikkeld en gegeven. Het doel van de gegeven opleiding is dat bij de voorbereiding van de advisering structureel aan de hand van meer concrete criteria kan worden gewerkt aan de analyse van het achterliggend beleid.

Ontwikkelen en beheer van handleidingen /kenniscentrum

Een inventarisatie is gemaakt van de handleidingen die ontwikkeld en beheerd zullen worden. Over een aantal onderwerpen is een handleiding geschreven.

Advies Code interbestuurlijke verhoudingen

De adviesaanvraag ziet op een door de Raad op te stellen periodieke beschouwing over de interbestuurlijke verhoudingen, mede aan de hand

van eerder door de Raad uitgebrachte adviezen op dit terrein. Daarnaast zal de Raad van gedachten wisselen met enkele gemeentelijke en provinciale bestuurders over hetgeen zij als problemen ervaren inde interbestuurlijke verhoudingen. Deze gesprekken zullen in het eerste kwartaal van 2006 worden gehouden.

Terugkoppeling bestuursrechter naar wetgever

Het project «terugkoppeling van de bestuursrechter naar de wetgever» heeft geresulteerd in een ongevraagd advies over verbeteringen in de wetgeving.

Bestuursrechtspraak

Instroom en afhandeling van zaken Kamers 1, 2, 3 (in aantallen)							
	2001 Instroom	2002 Instroom	2003 Instroom	2004 Instroom	2005 Instroom	2005 Begroting	2005 Afhandeling
Ruimtelijke Ordening	1 089	1 034	916	815	856	870	853
Milieu	2 412	2 039	1 915	2 145	1 968	2 050	2 143
Hoger Beroep	2 396	2 300	2 518	2 720	2 770	2 510	2 833

De verwachting ten aanzien van de instroom van zaken bij de Kamers voor respectievelijk Ruimtelijke Ordening en Milieu is nagenoeg uitgekomen. In Hoger Beroep lag de instroom 10% boven de verwachting. Dit is het gevolg van de hogere uitstroom van zaken van de sector bestuur van de rechtbanken.

Instroom en afhandeling van zaken HBV (in aantallen)							
	2001 Instroom	2002 Instroom	2003 Instroom	2004 Instroom	2005 Instroom	2005 Begroting	2005 Afhandeling
Totaal	536	2 115	4 431	5 577	5 597	5 496	5 852
Asiel	–	–	3 546	4 022	3 495	4 412	3 763
Regulier	–	–	885	1 525	2 102	1 084	2 089

De afhandeling van *asielzaken* is in 2005 onder de raming gebleven, terwijl de instroom van *reguliere* vreemdelingenzaken hoger dan geraamd was. In tegenstelling tot eerdere veronderstellingen zal de instroom van HBV-zaken in 2006 aanzienlijk toenemen.

In het jaar 2005 is door de Raad in totaal € 12,8 mln. aan HBV-zaken uitgegeven. Hiervan was € 8,2 mln. aan asielzaken en € 4,6 aan regulier.

Doorlooptijden

In het algemeen zijn de doorlooptijden onder controle: in een aantal gevallen is een afname gerealiseerd. Aandachtspunt is de afdoeningstermijn na zitting.

Doorlooptijden zaken bestuursrechtspraak met zitting (in weken)	Maximale doorlooptijd	Gemiddelde doorlooptijd		
		2003	2004	2005
Ruimtelijke Ordening	52 weken	42	37	38
Milieu	52 weken	41	39	35
Hoger beroep	40 weken	35	33	34
Hoger Beroep Vreemdelingen	23 weken	8	13	14

Klanttevredenheid

Als uitkomst van het in 2005 uitgevoerde klanttevredenheidsonderzoek kan worden geconcludeerd dat de Afdeling bestuursrechtspraak naar de mening van de justitiabelen over het geheel genomen naar tevredenheid functioneert.

Rechterlijk functioneren

- De Afdeling bestuursrechtspraak heeft besloten mediation standaard als mogelijkheid voor geschillenbeslechting aan te bieden;
- Er is een vaste wrakingskamer ingericht die zich specialiseert in het afhandelen van wrakingen.

Externe oriëntatie

- De kennis over de invloed van Europese regelgeving op het nationale bestuursrecht wordt vergroot door opleidingen en detacheringen van personeel;
- De samenwerking met het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van de Nederlandse Antillen en Aruba is succesvol.

4. De bedrijfsvoeringsparagraaf

Organisatie-ontwikkelingen

In 2005 is de gewijzigde organisatiestructuur van de directie Wetgeving geëvalueerd. Dit heeft geleid tot enkele bijstellingen van het oorspronkelijke voorstel.

De interne kennisfunctie van de Raad is geëvalueerd. Dit heeft geleid tot enkele wijzigingen en het versterken van de ambtelijke adviesfunctie.

Een aantal van de ondersteunende en logistieke diensten van de Raad is in 2005 doorgelicht. Hierbij is in het bijzonder gekeken naar de mogelijkheid de efficiency en kwaliteit in de ondersteuning verder te verbeteren.

Management Control

Sinds 1 januari 2004 maakt de Raad gebruik van een ander financieel registratie- en verantwoordingssysteem. De werking en inrichting van dit systeem zijn eind 2005 geëvalueerd. In het bijzonder is hierbij de relatie tussen verplichtingen- en kasregistratie gezien. De bevindingen van de evaluatie hebben geleid tot met de Auditdienst afgestemde wijzigingsvoorstellen van onderdelen van de systeemfunctionaliteit en tot wijzigingen in het gebruik van het systeem.

In 2005 is binnen de Raad de doelmatigheid van registratie van (in het bijzonder) verplichtingen met een beperkt financieel belang onder de loep genomen. Op basis van de adviezen zullen de betrokken financiële processen in 2006 worden gewijzigd.

De bescherming van personeelsgegevens is in 2005 verankerd in een interne regeling van de Raad. In de regeling zijn bevoegdheden tot bewerken en inzien van personeelsgegevens aan functionarissen toegekend en is vastgelegd welke gegevens bewerkt worden.

In 2005 is ten behoeve van de informatieplanning en het beheer van informatie gestart met het opstellen van een Informatieplan. Dit plan zal richtinggevend zijn voor de inrichting van de informatievoorziening die het primair proces van de Raad ondersteunt. Meerjarige investeringen in systemen en organisatie zijn noodzakelijk om de informatievoorziening in overeenstemming te brengen met de gewenste eisen op het terrein van doelmatigheid en effectiviteit.

Een belangrijk deel van de aandacht en personele capaciteit is besteed aan de aansluiting van de personele processen en systemen van de Raad op de komst van de gemeenschappelijke salaris- en personeelsadministratie van de Rijksoverheid (P-direkt). In 2005 zijn de persoonsdossiers van de Raad gedigitaliseerd en is een aantal personele processen in overeenstemming gebracht met de processen van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Aandachtspunten voor de bedrijfsvoering

In 2005 is het bekostigingsmodel HBV geëvalueerd. Aandachtspunt hierbij was de toerekening van kosten naar respectievelijk het primair proces en het ondersteunend proces. In het bijzonder is de budgettaire mogelijkheid tot het egaliseren van al te grote instroomfluctuaties onderzocht.

Artikel 2. Algemene Rekenkamer

1. Algemene beleidsdoelstelling

De Grondwet draagt de Algemene Rekenkamer op om de ontvangsten en uitgaven van het Rijk te onderzoeken (artikel 76). De Algemene Rekenkamer bepaalt jaarlijks zelfstandig haar onderzoeksprogramma. Ook bepaalt de Algemene Rekenkamer zelf wat zij daarvan openbaar maakt. De Algemene Rekenkamer mag niet alleen onderzoek doen bij de rijksoverheid, maar ook bij zelfstandige organisaties die met publiek geld een publieke taak uitvoeren, en bij particulieren, bedrijven en overheden die Europese subsidies ontvangen.

De Algemene Rekenkamer ziet het als haar taak om Tweede-Kamerleden te voorzien van bruikbare en relevante informatie, aan de hand waarvan zij kunnen bepalen of het beleid van een minister rechtmatig, doelmatig en doeltreffend is uitgevoerd. Deze taak en doelstelling zijn uitgewerkt in de strategie voor de periode 2004–2009: *Presteren en functioneren van het openbaar bestuur*. Centraal in deze strategie staan vier van de kenmerken van goed openbaar bestuur zoals de Verenigde Naties die hebben benoemd. Op basis van haar wettelijke taak rekent de Algemene Rekenkamer deze criteria voor goed bestuur tot haar domein. Dit zijn: «transparantie», «publieke verantwoording», «effectiviteit en efficiëntie» en «vraaggerichtheid». Deze vier criteria zijn vertaald in twee «pijlers», die samen het fundament vormen van onze strategie: «Verantwoording en toezicht» en «Aansluiting van beleid en uitvoering».

2. Budgettaire gevolgen van beleid

Overzicht budgettaire gevolgen van beleid (in € 1 000)

2: Algemene Rekenkamer	Realisatie 2001	Realisatie 2002	Realisatie 2003	Realisatie 2004	Realisatie 2005	Vastgestelde begroting	Vershil
Verplichtingen	23 650	25 212	26 548	26 528	26 632	26 180	452
Uitgaven	23 615	24 908	26 277	26 691	26 339	26 180	159
1. doelmatigheidsbevordering bij het Rijk en verbonden organisa- ties en institutionele program- ma's	23 615	24 908	26 277	26 691	26 339	26 180	159
Ontvangsten	1 042	1 241	1 345	1 627	996	1 217	- 221

2a. Financiële toelichting

De ontwerpbegroting is per Voorjaars- en Najaarsnota opgehoogd met respectievelijk € 0,347 mln en € 0,465 mln. Het totaal van de begroting na de tweede suppletore wet is € 26,992 mln. De realisatie van de uitgavenbegroting is aanzienlijk lager dan de begroting na de tweede suppletore wet.

Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een personele onderbezetting van 3%, gemeten over het gehele jaar 2005. De personeelsuitgaven waren daardoor flink lager. Vooral specifieke deskundigheid op het terrein van accountancy bleek moeilijk te werven. Daarnaast is de begroting in de Najaarsnota opgehoogd met onder meer € 0,223 mln als vergoeding voor extra kosten in het kader van het Besluit Tegemoetkoming Ziektekosten Rijksambtenaren. De Algemene Rekenkamer kon dit bedrag niet meer op tijd op een verantwoorde wijze besteden. Het tekort op de ontvangsten kan worden verklaard uit de ontvangst van € 0,237 mln die al in 2004 in plaats van in 2005 werd gerealiseerd. In 2004 had de Algemene Rekenkamer mede daardoor een relatief groot overschot op het ontvangsten-artikel.

2b. Beleidsmatige toelichting

Bij het ingaan van de strategische periode 2004–2009 heeft de Algemene Rekenkamer besloten dat de realisatie van de strategie halverwege de rit aan een «midterm-review» wordt onderworpen. Hiermee heeft de Algemene Rekenkamer het afgelopen jaar een begin gemaakt. Er is intern gerapporteerd over de voortgang die geboekt is bij de verwezenlijking van de strategische doelen op een aantal terreinen. De resultaten van deze review zal de Algemene Rekenkamer gebruiken bij de programmering van de activiteiten en het bijsturen van de werkzaamheden in deze strategische periode.

Onderstaande tabel vermeldt welke activiteiten de Algemene Rekenkamer in 2005 binnen de strategie gepland en gerealiseerd heeft, en welke capaciteit daarmee gemoeid was.

Tabel 1 Doelstellingen, prestaties en kosten in 2005

Terrein	Effectdoelstellingen	Prestatiedoelstellingen	Aantal projecten		Kosten in dagen*	
			gepland	gerealiseerd	gepland	gerealiseerd
Functioneren openbaar bestuur	Systematisch bijdragen aan verbetering begroting en verantwoording	Rijk verantwoord	1	1	90	90
		Rapporten bij de jaarverslagen 2004	24	24	6 021	5 669
	Sluitend maken ketens toezicht en verantwoording	Staat van de beleidsinformatie 2005	1	1	948	952
		Rechtmatigheidsonderzoek Verantwoording	8	7	1 865	2 122
		EU-trendrapport	1	1	856	883
		Rechtmatigheidsonderzoek Toezicht	4	2	666	1 042
Subtotaal			39	36	10 446	10 758
Presteren openbaar bestuur	Aansluiting van beleid en uitvoering	Onderzoek naar publieke voorzieningen	4	5	1 751	1 917
		Onderzoek naar veiligheid	7	5	2 042	2 829
		Onderzoek naar duurzame ontwikkeling	1	1	713	797
		Diverse doelmatigheids-onderzoeken	6	5	1 937	5 543
Subtotaal			18	16	6 443	11 086
Totaal			57	52	16 889	18 867

* Het aantal dagen dat in totaal in 2005 en in voorgaande jaren aan de desbetreffende projecten is besteed.

De Algemene Rekenkamer maakt in de planning en verantwoording gebruik van het onderscheid tussen directe activiteiten en indirecte activiteiten. Directe activiteiten dragen direct bij aan een extern product. Alle andere activiteiten zijn indirecte activiteiten. Met dit onderscheid kunnen voor de planning en de realisatie integrale prijzen van de kosten per dag worden berekend. Daarin zijn alle kosten toegedeeld aan de externe producten. De kostprijs per dag 2005 is berekend op € 1 026. Op basis van deze kostprijs kan de aansluiting tussen de begroting en onze prestaties worden gemaakt (bedragen € 1 000):

Tabel 2 Productiecijfers 2005

	Bestede directe dagen	Gerealiseerde uitgaven x € 1 000
Onderzoeksprojecten	17 785	18 231
Internationale projecten	2 640	2 707
Overige directe producten	5 267	5 401
Totaal	25 692	26 339

3. Nader geoperationaliseerde doelstellingen

In de onderstaande tabel zijn de kosten van de in 2005 opgeleverde producten van de Algemene Rekenkamer weergegeven, uitgedrukt in dagen en in euro's:

Tabel 3 Kosten gepubliceerde onderzoeken

	Gepland dagen	dagen	Gerealiseerd * euro's x € 1 000
Pijler I Onderzoek naar het functioneren van de overheid			
Goedkeuring rijksrekening en rapporten jaarverslagen	6 111	5 759	5 904
EU-tendrapport	856	883	905
Staat van de beleidsinformatie	948	952	976
Onderzoeken naar toezicht	666	1 042	1 068
Overige Pijler I onderzoeken	1 865	2 122	2 175
Subtotaal Pijler 1	10 446	10 758	11 028
Pijler II Onderzoek naar het presteren van de overheid			
Domeinoverstijgend onderzoek	1 937	1 470	2 633
Onderzoek naar publieke voorzieningen	1 751	1 917	1 967
Onderzoek naar veiligheid	2 042	2 829	2 903
Onderzoek naar duurzame ontwikkeling	713	797	818
Subtotaal Pijler 2	6 443	8 109	8 321
Totaal Pijler 1 en Pijler 2	16 889	18 867	19 349

* nacalculatorisch

Extern gefinancierde internationale projecten

Voor de ondersteuning van zusterorganisaties en de audits bij internationale organisaties hanteert de Algemene Rekenkamer de eis dat deze ten minste kostendekkend moeten zijn. Voor de dekking van de personeelskosten worden de voor dienstverlening buiten de rijksoverheid geldende tarieven van de minister van Financiën in rekening gebracht. De reis- en verblijfskosten moeten worden vergoed volgens de richtlijnen van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Deze tarieven worden gehanteerd bij de offertestelling voorafgaand aan een project.

De volgende tabel geeft aan in hoeverre de extern gefinancierde internationale projecten ook daadwerkelijk kostendekkend zijn geweest. Het betreft hier projecten die in 2005 zijn afgerond. Daar waar de kosten hoger zijn dan de inkomsten, zijn er mee uren besteed dan was geoffreerd en/of waren de verblijfskosten hoger dan geraamd.

Tabel 4 Mate van kostendekkendheid in 2005 afgeronde projecten

Project	Kosten	Ontvangsten	% Kostendek- kendheid
Peru	23 832	25 879	109
Letland I	315 260	294 329	93
Macedonië (eerste fase)	48 609	48 252	99
Unmik Kosovo 2002 – 2003	344 334	389 757	113
Unmik Kosovo 2004	121 833	128 692	106
Indonesië	11 452	17 460	152
Sigma	20 539	21 032	102
totaal afgesloten projecten	€ 885 859	€ 925 401	104

Europese aanbestedingen

In 2005 is de Algemene Rekenkamer met vier Europese aanbestedings-trajecten begonnen. Eén daarvan is in samenwerking met het Ministerie van Verkeer en Waterstaat uitgevoerd. De contracten die uit deze aanbestedingen voortvloeien, hebben hun kasstroom voornamelijk in de jaren 2006 tot en met 2008. Naar verwachting zullen in 2006 voor de catering en het dienstvervoer nog twee Europese aanbestedingen worden gestart.

Opleidingskosten

Het opleidingsprogramma binnen de Algemene Rekenkamer is gericht op permanente ontwikkeling van de deskundigheid (kennis, vaardigheden en competenties) van onze medewerkers. In 2005 is vooral geïnvesteerd in opleidingen die de nieuwe strategie van de Algemene Rekenkamer ondersteunen. Onderdeel hiervan is dat de Algemene Rekenkamer de effectieve beïnvloeding van de omgeving beter wil integreren in het dagelijkse werk van onderzoekers en projectteams. Hierop zijn een aantal opleidingsinspanningen gericht.

In 2005 is aan het ontwikkelen en volgen van in- en externe opleidingen € 0,659 mln uitgegeven. Hiervan is € 471 000 besteed aan de uitvoering van het eigen opleidingsprogramma en € 0,188 mln voor het volgen van externe opleidingen. De totale tijdsinvestering in 2005 is 14 000 uur, wat neerkomt op 3,3% van de beschikbare arbeidstijd. Hiermee is de doelstelling van de Algemene Rekenkamer gerealiseerd.

Tevredenheidsonderzoek personeel

In november/december 2004 heeft de Algemene Rekenkamer voor de tweede keer een medewerkertevredenheidsonderzoek laten uitvoeren. De resultaten kwamen in 2005 beschikbaar en tonen over het algemeen een stabiel beeld ten opzichte van 2003. De tevredenheidsscores zijn zelfs gelijk aan die in het vorige onderzoek. Van de respondenten is 83% (zeer) tevreden, 12% neutraal en 5% ontevreden over het werken bij de Algemene Rekenkamer. De medewerkers blijken tevredener te zijn dan medewerkers van andere organisaties; de score ligt 8% hoger dan de benchmark.

Een positieve tendens uit zich onder andere in opvallende stijgingen in tevredenheid bij de secundaire arbeidsvoorwaarden (vervoerplan en rookbeleid). Ook zijn medewerkers tevredener over het functioneren van de verschillende leidinggevenden en van het college. Het salaris en de doorgroeimogelijkheden zijn aspecten waarover medewerkers duidelijk

minder tevreden zijn. Opvallend is verder dat slechts 37% van de respondenten vindt dat zij elkaar aanspreken op gedrag. Dit was genoeg reden om het verbeteren van de cultuur van feedback geven en ontvangen als belangrijkste vervolgactie te benoemen.

4. De bedrijfsvoeringsparagraaf

Organisatieontwikkelingen

Naar aanleiding van de kortingen op het budget van de Algemene Rekenkamer, een gevolg van de taakstellingen van de twee kabinetten Balkenende, zag de Algemene Rekenkamer zich genoodzaakt in 2004 de personeelsformatie te reduceren van 318 naar 291,5 fte. Tot en met de eerste maanden van 2005 was een vacaturestop van kracht. In 2005 is de personeelsformatie zodanig ontwikkeld dat die beter op de missie en strategie is afgestemd. Deze formatie zal naar verwachting in 2006 worden vastgesteld.

Managementcontrol

De interne accountant heeft in het najaar van 2005 een interimcontrole uitgevoerd. De resultaten hiervan zijn in het managementteam besproken. Dit heeft met name geleid tot het verder aanscherpen en verbeteren van de handhaving van de interne procedures.

In 2005 heeft de Algemene Rekenkamer een inventarisatie verricht van de risico's die ze loopt bij de uitvoering van haar taken. Deze inventarisatie richt zich vooral op beheersing van de reputatieschade die de Algemene Rekenkamer kan lijden als gevolg van tekortkomingen in de uitvoering van de haar opgelegde taken. De Algemene Rekenkamer stelt de houdbaarheid van deze risicoanalyse op maximaal één jaar. Het management zal begin 2006 bezien welke aanvullende beheersmaatregelen nodig zijn en voor de zomer van 2006 de risicoreducerende beheersmaatregelen evalueren.

In 2005 heeft de Algemene Rekenkamer als organisatie energie gestoken in het evalueren van het eigen functioneren. Voldoet de Algemene Rekenkamer aan de normen die ze anderen stelt? Uit interne managementrapporten komt naar voren dat de Algemene Rekenkamer het primaire proces – de uitvoering van onderzoek qua kosten en doorlooptijd onvoldoende beheerst. Een extern organisatie-adviesbureau beoordeelt de sturing en efficiëntie binnen de organisatie.

Ook de kwaliteit van de producten heeft voortdurend de aandacht. In dat kader zijn in 2005 twee reviews door externen in voorbereiding genomen:

- Vier buitenlandse zusterorganisaties zullen in de loop van 2006 een «peer review» uitvoeren op de onderzoeksprocessen.
- Twee universiteiten en een onafhankelijk onderzoeksinstituut zijn uitgenodigd om drie onderzoeksrapporten te reviewen.
- Een hoogleraar bestuurskunde heeft een groot aantal onderzoeksvoorstellen van commentaar voorzien. Op dit moment is nog onduidelijk hoe verschillende bevindingen kunnen neerslaan in een verdere verbetering van onze onderzoeksaanpak.

Mededeling

In het Verslag van de Algemene Rekenkamer over 2005 is een mededeling over de bedrijfsvoering opgenomen. Hierin verklaart de Algemene Rekenkamer dat de inzet van de beheersinstrumenten ook in 2005 heeft geresulteerd in beheerste bedrijfsprocessen van het financieel en het materieel

beheer. De beheersing van de kosten en de doorlooptijd van de onderzoeksprocessen moeten worden verbeterd. Hiertoe zal in ieder geval het sturingsmodel nader worden gezien. Voor de beheersing van de tijdige beschikbaarheid van personeel zullen de procedures rondom werving en selectie worden verbeterd.

Artikel 3. De Nationale ombudsman

1. Algemeen

Missie Nationale ombudsman

De Nationale ombudsman onderzoekt vanuit zijn bijzondere deskundigheid, op verzoek of op eigen initiatief, onafhankelijk en onpartijdig en met een open oog en oor situaties tussen burger en overheid waarin de behoorlijkheid van handelen onder druk is komen te staan. Hij draagt in zijn werk zorg voor de bijzondere belangen van de burger en van de overheid. De Nationale ombudsman daagt de overheid uit om te leren van klachten en werkt aan het herstel van het vertrouwen van de burger in de overheid. Hij is het kenniscentrum voor de behoorlijke verhouding tussen burger en overheid.

De Nationale ombudsman beoordeelt vanuit het perspectief van de samenleving en in het bijzonder vanuit het perspectief van de burger, instellingen en bedrijven of en waarom de overheid in dienstbaarheid tekort schiet.

Die overheid is in onze moderne samenleving een dienstbare overheid. Die overheid is een lerende overheid. In het onderzoek van de Nationale ombudsman staat dit leerproces centraal. Wat is er misgegaan, wat is de visie van de burger, instelling of bedrijf, wat is de visie van de overheid? En: wat moet er gebeuren? Wat kan er gebeuren? Wat kan er voor de toekomst veranderen?

2. Budgettaire gevolgen van beleid

Overzicht budgettaire gevolgen van beleid (in € 1 000)

3: De Nationale ombudsman	Realisatie 2001	Realisatie 2002	Realisatie 2003	Realisatie 2004	Realisatie 2005	Vastgestelde begroting	Vershil
Verplichtingen	8 298	8 730	8 651	8 977	9 897	8 423	1 474
Uitgaven	8 298	8 730	8 651	8 977	9 897	8 423	1 474
1. reguliere klachten	7 830	7 127	7 233	7 231	7 877	7 510	367
2. klachten van lagere overheden	0	582	545	796	806	0	806
3. onderzoek	65	310	159	157	146	54	92
4. communicatie	365	686	674	691	825	708	117
5. internationale contacten	38	25	40	102	243	151	92
Ontvangsten	81	104	138	97	71	39	32

2a. Financiële Toelichting

Met de eerste en de tweede suppletore begrotingen is het budget verhoogd. Het gaat met name om het uitbreiden van de formatie van het bureau van de Nationale ombudsman (€ 0,3 mln) in verband met de aanhoudende stijging van de instroom van klachten (3.1) en het verwerken van de financiële bijdragen (€ 0,8 mln) van de aangesloten decentrale

overheden (3.2). De verschillen tussen de vastgestelde begroting en de realisatie worden met name door die ophogingen verklaard.

Ten aanzien van de artikelonderdelen 3.1, 3.2 en 3.3 kunnen de volgende kengetallen worden opgesteld.

Personele ramings- kengetallen (bedragen in € 1000)	Realisatie 2003		Realisatie 2004		Realisatie 2005		Prognose 2005	
	Aantal	Uitgaven per fte	Aantal	Uitgaven per fte	Aantal	Uitgaven per fte	Aantal	Uitgaven per fte
Nationale ombudsman en substituut	2	120	2	102	2	119	2	120
Personeel Algemene Dienst Nationale ombudsman	110	55	111	56	114	58	112	55

* verwerkt zijn de (geraamde) opbrengsten van betalende overheden

Materiële ramings- kengetallen (bedragen in € 1 000)	Realisatie 2003		Realisatie 2004		Realisatie 2005		Prognose 2005	
	Aantal	Uitgaven per fte	Aantal	Uitgaven per fte	Aantal	Uitgaven per fte	Aantal	Uitgaven per fte
	112	20	113	21	116	25	114	24

* aantal is inclusief materiële uitgaven voor Nationale ombudsman en substituut-ombudsman en de (geraamde) opbrengsten van betalende overheden.

Totaal afgedane klachten en uitgaven per klacht (bedragen in € 1 000)*	Realisatie 2003	Realisatie 2004	Realisatie 2005	Prognose 2005
Aantal afgedane klachten	10 214	11 347	11 451**	10 520
Uitgaven per klacht	760	706	751	765

* Uitsluitend de personele en materiële kosten van de Nationale ombudsman, de substituut-ombudsman en de medewerkers van het Bureau Nationale ombudsman zijn opgenomen. Het bedrag per klacht omvat niet de kosten voor postactieven en omvat eveneens niet de huisvestingskosten die door de Rijksgebouwendienst worden gemaakt. De uitgaven van de artikelonderdelen 3.4 en 3.5 zijn buiten beschouwing gebleven.

** Totaal van 11 451 afgedane klachten betreft 10 235 klachten (zie 3.1) en 1 216 klachten (zie 3.2)

2b Beleidsmatige toelichting

Beleidsprestaties 2005	Realisatie
3.1 Reguliere klachten en 3.2 Klachten van lagere overheden	
• Afhandeling van klachten over rijksoverheid, de politie, de zelfstandige bestuursorganen en de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie	Ja
• Afhandeling van klachten over provincies, waterschappen en aangesloten en gemeenschappelijke regelingen	Ja
• Bewaking doorlooptijden	Ja
3.3 Onderzoek op eigen initiatief	
• Onderzoek op eigen initiatief	Nauwelijks
3.4 Communicatie	
• Actief voorlichtingsbeleid	Ja
• Meer naar buiten treden in media	Ja
3.5 Ondersteunen buitenlandse ombudsinstituten	
• Ondersteunen buitenlandse ombudsinstituten	Ja

3. Nader geoperationaliseerde doelstellingen

Voor een uitgebreider jaarverslag wordt verwezen naar het jaarverslag 2005 van de Nationale ombudsman.

3.1 Klachten over de rijksoverheid, de politie, de zelfstandige bestuursorganen en de publiekrechtelijke bedrijfsorganisatie.

Er zijn *op verzoek van burgers* 10 235 klachten onderzocht. De kosten waren € 7 880 000 (zie de rubriek «Budgettaire gevolgen van beleid» onder 2).

Aantal klachten								
Realisatie 2003		Realisatie 2004		Realisatie 2005		Planning 2005		
Input	Output	Input	Output	Input	Output	Output	Input	
9 507	9 227	9 952	10 128	10 561	10 235	9 340	9 340	

3.2 Klachten over provincies, waterschappen en aangesloten gemeenten en gemeenschappelijke regelingen

Er zijn *op verzoek van burgers* en met verrekening met de desbetreffende overheid van de te maken kosten, 1216 klachten onderzocht. De doorberekende kosten waren € 806 000.

Aantal klachten

	Realisatie 2003		Realisatie 2004		Realisatie 2005		Planning 2005	
	Input	Output	Input	Output	Input	Output	Input	Output
Waterschappen	104	116	143	146	141	138	125	125
Gemeenten	847	809	992	1 002	1 093	1 020	1 000	1 000
Provincies	50	52	56	58	49	50	50	50
Gemeenschappelijke regelingen	10	10	13	13	9	8	5	5
	1011	987	1 204	1 219	1 291	1 216	1 180	1 180

Aantal aangesloten bestuursorganen

	Realisatie 2003	Realisatie 2004	Realisatie 2005	Planning 2005
Waterschappen	Allen	Allen	Allen	Allen
Gemeenten	209	220	218*	225
Provincies	Allen	Allen	Allen	Allen
Gemeenschappelijke regelingen	18	19	19	20

* als gevolg van een aantal herindelingen de facto een daling t.o.v. 2004

*Ad 3.1 en 3.2 Bewaken doorlooptijden van klachten***In onderzoek genomen, afgedane klachten* in procenten**

	Realisatie 2003	Realisatie 2004	Realisatie 2005	Prognose 2005
Aantallen	2 750	3 062	3 133	3 000
Doorlooptijd tot en met 4 weken	24	21	26	28
Doorlooptijd 5 tot en met 26 weken	53	56	54	53
Doorlooptijd langer dan 26 weken	23	23	20	19

* inclusief klachten die door de Nationale ombudsman zijn doorgeleid naar bestuursorganen ter behandeling in hun interne klachtprocedures en die door de Nationale ombudsman gemonitord worden.

Niet in onderzoek genomen, afgedane klachten in procenten

	Realisatie 2003	Realisatie 2004	Realisatie 2005	Prognose 2005
Aantallen	7 464	8 285	8 318	7 520
Doorlooptijd tot en met 4 weken	67	62	61	67
Doorlooptijd 5 tot en met 8 weken	21	24	26	21
Doorlooptijd langer dan 8 weken	12	14	13	12

3.3 Onderzoek op eigen initiatief

In artikel 78a van de Grondwet is opgenomen dat de Nationale ombudsman ook op eigen initiatief onderzoek verricht naar gedragingen van

bestuursorganen. De Nationale ombudsman heeft een aantal onderzoeken op eigen initiatief ingesteld naar het optreden van bestuursorganen die onder zijn bevoegdheid vallen (artikel 9:26 Algemene Wet Bestuursrecht). Het meest omvangrijke was de evaluatie van het onderzoek burgerbrieven. Daarnaast heeft hij een aantal lopende onderzoeken op eigen initiatief uitgebreid. De kosten waren € 146 000 (zie de rubriek «Budgettaire gevolgen van beleid» onder 2).

Door de Tweede Kamer is die wens bij de selectie van de op 1 oktober 2005 benoemde Nationale ombudsman uitgesproken. In 2005 is hieraan nauwelijks inhoud gegeven. Omdat het budget gerelateerd is aan het behandelen van individuele klachten ontbreekt het aan ruimte om deze taak substantieel in te vullen.

3.4 Actief voorlichtingsbeleid

Burgers uit alle geledingen van de maatschappij:

- moeten weten dat er een Nationale ombudsman is
- moeten weten dat de Nationale ombudsman klachten *over de overheid* behandelt
- moeten de Nationale ombudsman ook feitelijk weten te vinden
- moeten bekend zijn met de taak van het instituut zodat wordt voorkomen dat men vergeefs bij de Nationale ombudsman aanklopt.

In oktober 2005 is een landelijke Postbus 51 televisie en radio campagne gehouden. De campagne laat zien dat meer mensen de Nationale ombudsman weten te vinden. Dit was zowel zichtbaar in het aantal mensen dat telefonisch contact zocht als in het aantal ontvangen verzoekschriften. Daarnaast zijn via nieuwsbrieven en voorlichtingsbijeenkomsten de voor de Nationale ombudsman relevante intermediairs op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen op het werkterrein van de Nationale ombudsman. Ook de Website vervulde een belangrijke rol in de informatievoorziening aan de omgeving. De site is in 2005 toegankelijker gemaakt en uitgebreid. Tenslotte heeft door het actief door de afdeling Communicatie onder de aandacht brengen van concrete zaken, ook de pers op veel momenten in 2005 aandacht besteed aan de Nationale ombudsman. De kosten waren € 825 000 (zie de rubriek «Budgettaire gevolgen van beleid» onder 2).

Meer naar buiten treden in de media

In het profiel voor de nieuw aan te stellen Nationale ombudsman heeft de Tweede Kamer het volgende opgenomen: «moet zich mengen in maatschappelijke discussies in een publieke openbare omgeving en met gezag bijdragen aan publieke meningsvorming». In de eerste maanden van zijn aantreden is nagegaan hoe het bestaande persbeleid zodanig bijgebogen kan worden dat het een bijdrage kan leveren aan het omschreven profielvereiste. Met name de zichtbaarheid in de media van de ambtsdrager (als «persoon») is een nieuw element daarvan, naast de vraag waarover hij vanuit zijn specifieke deskundigheid een bijdrage kan leveren aan publieke meningsvorming.

De «introductie» van de nieuwe Nationale ombudsman in de media is bij zijn aantreden gekoppeld aan de start van de Postbus 51 campagne. Deze publiciteit richtte zich vooral op bekendmaking van de persoon van de nieuwe ambtsdrager. Vervolgens is een aantal lopende onderzoeken in de voorbereiding bekeken op aansluiting op de aangepaste mediastrategie. De voorbereidingen daarvoor hebben tot eind 2005 gelopen en tot uitvoering geleid in januari en februari 2006. Voorbeelden daarvan zijn: de presentatie van het onderzoek naar de 100% controle op Schiphol en de aanbeveling om altijd bandopnamen te maken bij politieverhoren in straf-

zaken. Al met al leidt dit tot flink meer personele inzet op het terrein van de persvoorlichting.

3.5 Ondersteunen buitenlandse ombudsinstituten

De Nationale ombudsman ondersteunt ombudsman- en vergelijkbare instituten in Midden en Oost Europa, de Balkan en in landen waarmee Nederland historische banden heeft. In 2005 is uitvoering gegeven aan samenwerkingsprojecten met de Tsjechische en de Roemeense ombudsman. De projecten omvatten de versterking en de verbetering van de interne processen van de organisaties. Tevens zijn voorbereidingen getroffen voor een samenwerking met de Ombudsfunctionaris van het eilandgebied Curaçao.

Daarnaast is er op verzoek van de Deense ombudsman en van het Nederlandse Helsinki Comité geparticipeerd in projecten in Jordanië respectievelijk Rusland.

In september 2005 is de tweejaarlijkse Europese Unie ombudsmannen conferentie samen met de Europese ombudsman in Den Haag georganiseerd. Bij die conferentie waren ook Nationale ombudsmannen van de nieuwe lidstaten aanwezig. Het thema van de conferentie was «Ombudsmannen en de toepassing van het recht van de Europese Unie». De kosten waren € 243 000. Daarvan is uiteindelijk een bedrag van € 28 000 in de vorm van subsidies (Matra-gelden) terugontvangen.

4. Bedrijfsvoeringsparagraaf

Organisatieontwikkelingen

Door een wijziging van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) zijn decentrale overheden met ingang van 1 januari 2006 verplicht om een externe klachtvoorziening te hebben. Die verplichting heeft ertoe geleid dat het aantal bij de Nationale ombudsman aangesloten gemeenten is toegenomen van 218 naar 288 per 1 januari 2006. Door het aanleggen van een in de Awb voorzien openbaar register kunnen burgers nagaan bij welke externe klachtinstantie zij met klachten over een overheidsinstelling terecht kunnen. Dit register is op de Website van de Nationale ombudsman gepubliceerd. Met de wijziging van de Awb zijn delen van de Wet Nationale ombudsman komen te vervallen. Al de schriftelijke (van modelbrieven tot folders) en elektronische (interne en externe Website) uitingen zijn in 2005 Awb conform gemaakt.

In 2005 heeft de Nationale ombudsman samen met enkele gemeentelijke ombudsmannen het initiatief genomen om een Vereniging voor Klachtrecht in de publieke sector op te richten. Deze vakvereniging is het platform, het expertise-centrum, voor iedereen die zich bij de overheid met het klachtrecht bezighoudt. Het secretariaat van de Vereniging is ondergebracht bij de Nationale ombudsman.

De schoonmaak-, catering- en beveiligingscontracten zijn in 2005 opnieuw openbaar aanbesteed en afgesloten. De hardware en de desbetreffende software zijn, na openbare aanbesteding, eind 2005 geheel vervangen.

Vanaf 1 april 2005 wordt gewerkt aan de implementatie van een organisatiewijziging. Achtergrond hiervan is om de groeiende organisatie verder te professionaliseren en in control te blijven. Het betreft ondermeer het wijzigen van de structuur en het vrijmaken van meer managementcapa-

citeit, het centraliseren van de aansturing van de ondersteunende secretariaten, het introduceren van coachende senioren en het doormandateren van bevoegdheden. Hoewel een eind op dreef loopt de implementatie door in 2006.

Management Control

Decentrale overheden betalen voor klachtbehandeling door de Nationale ombudsman. Uitgangspunt daarbij is de kostendekkendheid. Tot 1 januari 2006 was de betaling gebaseerd op een bedrag per klacht. In samenwerking met BZK is dit systeem omgebouwd naar een stelsel van een vaste bijdrage per inwoner. De inwoneraantallen bepalen vanaf 1 januari 2006 de bijdrage van de aangesloten decentrale overheden. Afgezien van een jaarlijkse indexering wordt telkens om de drie jaar herijkt.

De Nationale ombudsman kent een ook op de Website gepubliceerde klachtenregeling. Voor deze regeling heeft de Algemene wet bestuursrecht model gestaan. Onder het begrip klacht wordt niet verstaan een grief over een onderzoeksbeslissing. Op 1 januari 2005 was er nog 1 klachtbrief uit 2004 in behandeling. In 2005 zijn 27 klachtbrieven ontvangen. Sommige klachtbrieven bevatten meer dan één klacht. In totaal zijn 17 klachten geheel of gedeeltelijk gegrond verklaard, drie klachten waren ongegrond, in twee gevallen kon geen oordeel worden gegeven en drie klachten werden ingetrokken. Op 1 januari 2006 waren nog 7 klachtbrieven in behandeling.

In 2005 was sprake van beheerste bedrijfsprocessen inzake het financieel en materieel beheer. De begroting is niet overschreden.

Aandachtspunten voor de bedrijfsvoering

Om tot een optimale bedrijfsvoering te komen, waaronder het ontwikkelen van normtijden, is een systeem van tijdschrijven noodzakelijk. Weliswaar wordt er op bescheiden schaal tijd geschreven, maar het is de bedoeling dat vanaf medio 2006 op grotere schaal structurele tijdschrijfprogramma's gaan werken die gekoppeld zijn aan de dossierregistratie van klachten.

Om het financieel beheer beter te verankeren en te voldoen aan gewenste financiële functiescheidingen zal in 2006 de functie van een controller worden geïntroduceerd.

Artikel 4. Kanselarij der Nederlandse Orden

1. Algemene beleidsdoelstelling

De Kanselarij der Nederlandse Orden ondersteunt het Kapittel voor de Civiele Orden en het Kapittel der Militaire Willems-Orde bij hun advisering over de voorstellen tot decoratie. Tevens wordt zorg gedragen voor het beheer van de versierselen van de onderscheidingen en voor de correcte verzending ervan aan degenen die ze uitreiken. Er worden registers aangehouden van in het Koninkrijk der Nederlanden onderscheiden personen en in de persoon van de Kanselier der Nederlandse Orden worden de zuiverheid en waardigheid van de Orden bewaakt. De taken van de Kanselarij der Nederlandse Orden vloeien rechtstreeks voort uit de taken van de Kanselier der Nederlandse Orden en de regelgeving met betrekking tot de genoemde Kapittels en de onderscheiden orden.

2. Budgettaire gevolgen van beleid

Overzicht budgettaire gevolgen van beleid (in € 1 000)

4: Kanselarij der Nederlandse Orden	Realisatie 2001	Realisatie 2002	Realisatie 2003	Realisatie 2004	Realisatie 2005	Vastgestelde begroting	Vershil
Verplichtingen	3 639	3 659	3 297	4 166	3 697	3 031	666
Uitgaven	2 889	3 006	3 203	3 134	3 204	3 031	173
1. apparaat	1 804	2 000	2 250	2 254	1 863	1 610	253
2. decoraties	1 081	1 003	950	877	1 338	1 416	- 78
3. riddertoelagen	4	3	3	3	3	5	- 2
Ontvangsten	47	44	64	98	125	29	96

2a. Financiële toelichting

De begroting van de Kanselarij der Nederlandse Orden is bij eerste suppletore begroting verhoogd met € 0,123 mln. Uit deze verhoging moesten onder meer de kosten worden gedekt voor het symposium 10 jaar herziening Decoratiestelsel (€ 0,02 mln), de aanpassing van de brochures (€ 0,02 mln), de follow-up van Daisy (€ 0,03 mln) en het ontwikkelen van de door de Minister van BZK ingestelde Politiemedaille voor trouwe dienst (€ 0,02 mln). Van deze gelden is geen sprake van expliciete over- of onderuitputting in totaal met uitzondering van de kosten voor het symposium.

De begroting is bij 2e suppletore begroting verhoogd met € 0,103 mln waarvan € 0,040 mln in verband met de dekking van rechtsgangkosten van ex-personeelsleden. Deze laatste kosten bedroegen ook nog 50% meer dan het bedrag dat bij suppletore was aangegeven, maar de Kanselarij is binnen het kader van de tweede suppletorebegroting gebleven. Hoewel niet expliciet zichtbaar, constateert de Kanselarij dat de apparaatskosten in toenemende mate onder druk staan. Met name de directe kosten van het Kapittel voor de Civiele Orden zijn voelbaar, terwijl ook de werkzaamheden van het Kapittel der Militaire Willems-Orde sinds het najaar van 2005 significant zijn toegenomen.

2b. Beleidsmatige toelichting

Beleidsprestaties 2005	Realisatie
• Registreren van decoratievoorstellen voor de Algemene Gelegenheid en Bijzondere Gelegenheid	Ja
• Zorgen voor ontvangst, registratie, toetsing en advisering van de binnen de gestelde termijnen ontvangen decoratievoorstellen	Ja
• Aanschaf en reparatie van versierselen en instandhouden van de minimum voorraad	Ja
• Na ontvangst van de Koninklijke Besluiten (kopie) uitleveren van de samengestelde onderscheidingen en oorkonden	Ja
• Op systematische wijze scannen en ontsluiten van de betreffende documenten en onderhoud van de trefwoordenlijst	Gedeeltelijk
• Wekelijkse vergadering van het Kapittel voor de Civiele Orde om de door de afdeling Toetsing & Advisering opgestelde pre-adviezen te behandelen	Ja
• Geven van voorlichting over de werking van het decoratiestelsel	Ja
• Stilstaan bij de inwerkingtreding van het herziene decoratiestelsel 10 jaar geleden	Ja
• Overleg met diverse maatschappelijke organisaties mbt het genereren van decoratievoorstellen	Ja

3. Nader geoperationaliseerde doelstellingen

Op systematische wijze scannen en ontsluiten van de betreffende documenten en onderhoud van de trefwoordenlijst

De hierboven beschreven documenten (decoratievoorstellen en kaartenbakken) zijn gescand en geïndexeerd. Er is nog geen sprake van een toegepaste trefwoordenlijst. Er wordt nog onderzocht welke ontsluitingsmethodiek (in retrospectief) het best aansluit op de bestaande documenten in combinatie met de behoeften van de afdelingen.

Algemene opmerking

Centraal staan de decoratievoorstellen en met name de onderdelen registratie, behandeling en raadpleging c.q. ter beschikking stelling van informatie dienaangaande. Terwijl de digitalisering (eindschakel in het proces) alleszins voorbeeldig verloopt, mag niet geheel zonder trots worden vermeld dat nog in het jaar 2005 11 van de 12 provincies zich aangesloten hebben op het Daisy-netwerk. Het gaat hier om 344 gemeenten met in totaal 793 geregistreerde gebruikers. Dit aantal zal in 2006 nog verder stijgen. Daisy (= decoratie aanvraag en informatie systeem) is een webapplicatie van de Kancelarij der Nederlandse Orde en verbetert in belangrijke mate de registratie van de decoratievoorstellen, terwijl o.m. ook de voortgang uitstekend kan worden bewaakt door alle deelnemers (inzichtelijkheid).

4. De bedrijfsvoeringsparagraaf

Organisatieontwikkelingen

Er hebben zich geen reorganisaties voorgedaan binnen de Kancelarij der Nederlandse Orde.

In 2005 is de samenwerking met de externe keurmeester beëindigd. De keuringsactiviteiten zijn vervolgens ingebed in de functie van de beheerder versierselen.

In 2005 is door de Minister van BZK de Politiemedaille voor Trouwe Dienst

ingesteld. De Kanselarij der Nederlandse Orden is gevraagd het ontwerp en de productie van de versierselen, jaartekens en de oorkonden te (doen) verzorgen. Gelijk aan de Trouwe Dienstmedailles voor de krijgsmacht-onderdelen, is ook het beheer bij de Kanselarij der Nederlandse Orden gelegd. Voor deze taak zijn begrotingsmaatregelen opgevoerd die geen betrekking op formatie (budgettair-neutraal) maar wel op begrotingsartikel 4.02 voor decoraties hebben.

Management Control

De primaire en secundaire processen zijn herkenbaar verdeeld respectievelijk over de afdelingen Toetsing & Advisering en Facilitaire Zaken. Alle processen zijn recent vastgelegd in de Administratieve Organisatiebeschrijving. Uit de interne informatiesystemen (waaronder Decor) wordt informatie gegenereerd en vervolgens wordt dit wekelijks behandeld in de vaste vergadering van het Kapittel voor de Civiele Orden, het Managementteam alsmede in de afdelingsoverleggen. Deze wijze van informatie-beheersing is ruimschoots voldoende gebleken bij de sturing van de processen.

In het afgelopen jaar hebben op ons verzoek diverse externe security-audits plaatsgehad binnen het ICT-netwerk. De rapportage was positief.

De Kanselarij der Nederlandse Orden heeft – naar aanleiding van een aantal workshops van het Ministerie van BZK – de intentie te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om een kwaliteitshandvest op te (doen) stellen.

Aandachtspunten voor de bedrijfsvoering

Voortdurend wordt nagedacht over efficiencyverbetering van de diverse administratieve procedures en processen. Enkele daarvan overigens kleinschalig van aard – zijn inmiddels doorgevoerd. Aangezien het huidige systeem Decor reeds aan vervanging toe is, worden in dit verband kleine knelpunten opgelost en getoetst alvorens deze op te nemen in het Functioneel Ontwerp van Decor-II.

Artikel 5. Kabinet van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen

1. Algemene beleidsdoelstelling

Het Kabinet van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen (verder: het Kabinet) staat de Gouverneur met raad en daad terzijde bij zijn functieneren als orgaan van het Koninkrijk en als hoofd van de Regering van de Nederlandse Antillen.

De taken van het Kabinet vallen in drie delen uiteen: ondersteunen Gouverneur, uitvoering/controlle en bedrijfsvoering.

2. Budgettaire gevolgen van beleid

Overzicht budgettaire gevolgen van beleid (in € 1 000)

5: Kabinet van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen	Realisatie 2001	Realisatie 2002	Realisatie 2003	Realisatie 2004	Realisatie 2005	Vastgestelde begroting	Verschil
Verplichtingen	1 887	2 398	2 435	2 750	2 300	2 482	- 182
Uitgaven	1 887	2 398	2 435	2 578	2 301	2 482	- 181
1. apparaat	1 887	2 398	2 435	2 578	2 301	2 482	- 181
Ontvangsten	42	157	351	188	77	0	77

2a. Financiële toelichting

De onderuitputting kan als volgt worden verklaard. De personeelskosten zijn lager dan begroot. Niet alleen doordat de aanstellingen van de plaatsvervangend directeur (per 1 juli 2005) en de adviseur (per 15 augustus 2005) financieel-administratief nog niet zijn verwerkt, maar ook door het vertrek van de directeur per 1 december 2005. Laatstgenoemde functie wordt pas in de loop van 2006 ingevuld. De hiermee samenhangende materiële vergoedingen in de vorm van re- en expatriëringskosten zijn lager uitgevallen doordat de adviseur op kosten van de werkgever van haar echtgenoot is geëxpatriëerd en de repatriëringskosten van de voormalig directeur eerst in 2006 zullen worden gemaakt.

Tenslotte wordt de onderuitputting in 2005 veroorzaakt door de gunstige koersverhouding. In 2002 is de begroting voor het Kabinet (structureel) verhoogd ter compensatie van de koersverschillen die destijds optraden, waarbij de koers van de US dollar sterk in waarde steeg ten opzichte van de Euro.

2b. Beleidsmatige toelichting

Beleidsprestaties 2005	Realisatie
Ondersteunen Gouverneur	
- Nota's, brieven en toespraken	Ja
Uitvoering en controle	Ja
- Doorgeleiden Landsverordeningen en besluiten	
- Doorgeleiden Rijkswetten en verdragen	
Uitvoeringstaken	Ja
- Paspoorten	
- Visa	
- Gratieverzoeken	
- Uitleveringen	
- Paspoortsignaleringen	
- Overvliegvergunningen en havenbezoeken	
- Adviseren en doorgeleiden Koninklijke onderscheidingen	
- Audits eilandgebieden in verband met uitgifte paspoorten	
Bedrijfsvoering	Ja

3. Nader geoperationaliseerde doelstellingen

Ondersteunen Gouverneur

Bij de viering van het zilveren regeringsjubileum van HMK Beatrix heeft het Kabinet ondersteuning verleend. Het afgelopen jaar zijn de internetsites www.gouverneur.an en www.kabinetvandeGouverneur.an gelanceerd.

Uitvoering en Controle, Uitvoeringstaken

In het in samenwerking met het Agentschap BPR opgestarte verbeteringstraject voor het proces van uitgifte van paspoorten worden door het Kabinet jaarlijks audits bij de eilandgebieden uitgevoerd.

Prestaties en productgegevens (in aantallen)	2002 realisatie	2003 realisatie	2004 realisatie	2005 realisatie
Nota's, brieven en toespraken	3 394	3 351	2 607	2 323
Doorgeleiden Landsverordeningen en besluiten	4 467	4 999	4 503	500*
Doorgeleiden Rijkswetten en verdragen	105	50	76	44
Paspoorten	573	541	551	553
Visa	788	735	683	469
Gratieverzoeken			100	105
Uitleveringen			25	24
Paspoortsignaleringen			121	90
Overvliegvergunningen en havenbezoeken			183	103
Adviseren en doorgeleiden voorstellen Koninklijke onderscheidingen			56	41
Audits eilandgebieden in verband met uitgifte paspoorten	3	1	2	3

* In 2005 is de wijze van registratie gewijzigd.

Overig/huisvesting

Hoewel het onderhoud van het paleis van de Gouverneur bijzondere aandacht blijft vragen en aanzienlijke kosten meebrengt, is het gepleegde onderhoud steeds binnen de beschikbare middelen uitgevoerd. In 2005 zijn de buitengevels geschilderd. Aanvullend is uitvoering gegeven aan vervanging van de brand- en inbraakbeveiligingssystemen alsmede de keukeninrichting en de klimaatbeheersing. De inrichting van het paleis is geheel afgerond. De collectie van ICN is deels vervangen en er zijn tapijten en interieurdetails aangeschaft. De beveiliging van het gebouw van het Kabinet is verbeterd door het aanbrengen van kogelwerend glas.

4. De bedrijfsvoeringsparagraaf

4.1. Organisatieontwikkelingen

Het afgelopen jaar zijn de functies van plaatsvervangend directeur en adviseur opnieuw opgevuld. De functie van de eveneens in 2005 gerepatrieerde directeur zal pas in 2006 worden ingevuld.

4.2. Management Control

Door een planmatige verbetering van de onderhoudstoestand van het paleis van de Gouverneur zal komende jaren minder curatief onderhoud noodzakelijk zijn.

De controle op paspoortgelden en het financieel beheer worden systematisch uitgevoerd.

Er zijn thans geen aandachtspunten voor verbetering van de bedrijfsvoering.

Artikel 6. Kabinet van de Gouverneur van Aruba

1. Algemene beleidsdoelstelling

Het kabinet van de Gouverneur ondersteunt de Gouverneur in de uitvoering van zijn taken als Landsorgaan en als Koninkrijksorgaan. De laatste categorie is in omvang relatief beperkt waar het de vaststelling van Landsbesluiten en Landsverordeningen betreft. Daarnaast voert de Gouverneur taken uit die in Rijkswetten c.a. zijn toegewezen. De taken van de Gouverneur, en daarmee van het kabinet, met betrekking tot naturalisatie, uitgifte van reisdocumenten en visa zijn in 2005 ongewijzigd gebleven.

2. Budgettaire gevolgen van beleid

Overzicht budgettaire gevolgen van beleid (in € 1 000)

6: Kabinet van de Gouverneur van Aruba	Realisatie 2001	Realisatie 2002	Realisatie 2003	Realisatie 2004	Realisatie 2005	Vastgestelde begroting	Verschil
Verplichtingen	1 006	905	1 042	982	966	1 513	- 547
Uitgaven	1 006	905	1 042	982	966	1 513	- 547
1. apparaat	1 006	905	1 042	982	966	1 513	- 547
Ontvangsten	42	71	71	57	24	0	24

2a. Financiële toelichting

De realisatie ten opzichte van de tweede suppletore begroting geeft een onderuitputting aan groot € 0,324 mln.

Deze wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door vertraging in de aanbesteding van de bouw van een hek met toegang en uitgang met slagbomen rond het kabinet van de Gouverneur. Deze is begroot op € 0,2–€ 0,25 mln. Deze vertraging is allereerst opgetreden doordat pas in november 2005 de officiële toestemming verkregen van de betrokken landsdienst. Daarnaast heeft de krapte op de bouwmarkt in Aruba ertoe geleid heeft dat pas in respectievelijk december 2005 en januari 2006 twee (gerenommeerde) bouwbedrijven bereid gevonden zijn om een offerte uit te brengen. Inmiddels is de aanbesteding als zodanig ter discussie komen te staan nadat in januari 2006 bekend werd dat het Land plannen heeft die de bestemming van het pand als kantoor van het kabinet en van de Gouverneur ingrijpend zouden wijzigen. Hetzelfde geldt voor de realisatie van de bouw van de omheining om de woning van de Gouverneur van Aruba. Deze is thans begroot op maximaal € 0,05 mln.

Daarnaast is het effect van de lage koers van de Amerikaanse dollar ten opzichte van de Euro nog steeds zodanig dat het daadwerkelijk beschikbare budget in AWG ten opzichte van voorgaande jaren telkens groeit. Daarbij dient vermeld te worden dat de administratiekoers telkens in januari vastgesteld wordt voor het gehele boekjaar is en zodat de gestegen koers van de dollar (in 2005) geen effect heeft op de budgettaire ruimte.

Tot slot zij aangetekend dat een klein deel van de onderuitputting is toe is te schrijven aan de ongevroegde verruiming (verwerking loon- en prijsbijstelling) van het budget bij de tweede suppletore begroting.

2b. Beleidsmatige toelichting

Beleidsprestaties 2005	Realisatie
Ondersteunen Gouverneur	Ja
Uitvoering en controle	Ja
– Doorgeleiden Landsverordeningen en besluiten	
Uitvoeringstaken	Ja
– Paspoorten	
– Visa	
– Optieverklaringen	
– Naturalisatieverzoeken	
– Uitleveringen	
– Gratieverzoeken	
– Overvliegvergunningen	

3. Nader geoperationaliseerde doelstellingen

Ondersteunen Gouverneur

De personele bezetting van het kabinet is in 2005 gecompleteerd met een plv.directeur hetgeen de capaciteit om de Gouverneur adequaat te adviseren bij de uitoefening van zijn taken en verantwoordelijkheden heeft vergroot.

In het verslagjaar is, evenals in 2004, een groot aantal landsbesluiten en landsverordeningen behandeld. Daarbij wordt nog steeds in toenemende mate aandacht besteed aan financieel economische aspecten van de besluitvorming. Ter voorbereiding op de kabinetsformatie, na de Statenverkiezingen van september, zijn uitgebreide voorbesprekingen gevoerd met belangrijkste diensten en instellingen op dit gebied. Zoals al aangegeven in het verslag over 2004 gold ook in 2005, zelfs nog in sterkere mate, dat het overheidspersoneelbeleid grote invloed heeft op de staat van 's Lands financiën. Ruim driekwart van de besluitvorming (in individuele gevallen) inzake overheidspersoneel vindt plaats bij landsbesluit.

Uitvoering en Controle, Uitvoeringstaken				
Prestaties en productgegevens (in aantallen)	2003 realisatie	2004 realisatie	2005 realisatie	2005 realisatie
Doorgeleiden Landsverordeningen en besluiten	–	4 600	4 700	n.v.t.
Paspoorten	272	216	139	200
Visa	–	250	126	300
Optieverklaringen	–	57	68	n.v.t.
Naturalisatieverklaringen	600	631	950	n.v.t.
Gratieverzoeken	–	2	14	n.v.t.
Uitleveringen	–	20	3	n.v.t.
Overvliegvergunningen	–	20	16	n.v.t.

Naturalisatie

Het aantal ingediende verzoeken voor naturalisatie is in 2005 ten opzichte van de beide voorgaande jaren duidelijk gestegen van 631 tot 950. Het

aantal verzoeken van de IND in verband met aanvullende gegevens, ontbrekende gegevens of nadere vragen is nagenoeg verdubbeld. In het verslagjaar heeft het kabinet op basis van de eigen registratiesystemen en archieven een analyse gemaakt van doorlooptijden, beslissingstermijnen en vergunningsvormen van de betrokken dienst van het Land Aruba, de DINA. Deze analyse is mede de basis geweest voor de reactie van de Gouverneur op een verzoek van de ministers voor Bestuurlijke Vernieuwing en Koninkrijksrelaties, van Buitenlandse Zaken en van VNI om te berichten over zijn bevindingen bij de uitvoering van de relevante Rijkswetgeving. Het aantal niet behandelde naturalisatieverzoeken is licht gestegen naar ongeveer 3100 eind 2005. Dat wil zeggen dat deze verzoeken nadat ze zijn ingediend, nog niet voorzien zijn van een advies van de minister van Justitie van Aruba ter doorgeleiding naar de IND ter besluitvorming.

Optie

Het kabinet behandelt geheel zelf de aanvragen om via de optieprocedure het Nederlanderschap verkrijgen. In 2005 werden 68 aanvragen ingediend; in 8 gevallen werd negatief beslist, een lichte stijging t.o.v. het jaar 2004.

Visa

Het aantal visumaanvragen is licht gedaald van 216 in 2004 naar 175 in het jaar 2005. Het aantal toewijzingen is licht gestegen. Het aantal aanvragen voor een machtiging voor voorlopig verblijf (mvv) is gedaald tot 2.

Paspoorten

In het verslagjaar werden in totaal nagenoeg evenveel reisdocumenten uitgereikt.

- De belangrijkste categorie betreft nog steeds het nationale paspoort voor Nederlanders die niet in Aruba ingeschreven zijn. De samenwerking met de autoriteiten van de Nederlandse Antillen verloopt soepel zodat voorkomen wordt dat door het kabinet in Aruba paspoorten worden uitgegeven terwijl het paspoort in het kader van een strafrechtelijke procedure is ingenomen.
- De tweede groep betreft de noodpaspoorten voor Nederlanders. Ondanks gerichte voorlichting via advertenties in de lokale dagbladen en brieven met gerichte informatie aan de reisbureaus is met name de laatste categorie nog steeds niet zorgvuldig genoeg in de informatievoorziening naar klanten toe. Regelmatig komen Nederlandse reizigers (te laat) tot de ontdekking dat om toelating te krijgen tot de VS op grond van het Visa Waiver Program ieder individu, dus ook minderjarige kinderen, een eigen paspoort dient te hebben. Dat geldt derhalve ook voor enkele populaire bestemmingen in het Caribische gebied die onder de jurisdictie van de VS vallen.

De uitgifte van laissez-passer documenten is zeer beperkt, mede als gevolg van het feit dat in Aruba steeds meer consulaten kunnen voorzien in de uitgifte van een reisdocument aan vreemdelingen.

4. De bedrijfsvoeringsparagraaf

Organisatieontwikkelingen

Het afgelopen jaar is de functie van plaatsvervangend directeur opgevuld.

Management Control/Aandachtspunten

- Werkprocessen: De werkprocessen zijn niet meer actueel en dynamisch omschreven. Een actualisatieslag wordt opgepakt.

- Huisvesting: Het kabinet was er bij het opstellen van de ontwerp-begroting vanuit gegaan dat in de eerste helft van 2005 de nieuwbouw van de Vertegenwoordiging van Nederland te Oranjestad (VNO) gereed zou zijn. Zij gebruiken zoals bekend een deel van het pand van het kabinet. Het was de bedoeling dat in de tweede helft van 2005 de eerste aanpassingen aan de kantoorruimte van het kabinet zouden kunnen plaatsvinden. Naar het zich thans laat aanzien zal VNO echter niet eerder dan in 2007 verhuizen naar een eigen kantoor. Dat betekent dat enkele aanpassingen aan het gebouw i.v.m. de veiligheid van het personeel dat aan de publieksbalie werkt en i.v.m. met het afnemen van het inburgeringexamen (vanaf maart 2006) voor machtigingen voor voorlopig verblijf provisorisch dienen plaats te vinden.
- Het kantoor is eind 2005/begin 2006 voorzien van een geheel nieuwe ICT infrastructuur om de voortdurende problemen met vooral het externe (e-mail) berichtenverkeer te verhelpen.
- In het eerste kwartaal van 2006 zal een nieuw financieel systeem ingevoerd zijn dat de besteding per maand per kostensoort in beeld brengt en zodoende de directie meer zicht geeft op onderuitputting of overbesteding.

Artikel 10. Nominaal en onvoorzien

2. Budgettaire gevolgen van beleid

Overzicht budgettaire gevolgen van beleid (in € 1 000)

10: Nominaal en onvoorzien	Realisatie 2001	Realisatie 2002	Realisatie 2003	Realisatie 2004	Realisatie 2005	Vastgestelde begroting	Verschil
Verplichtingen	121	0	0	0	0	35	- 35
Uitgaven	121	0	0	0	0	35	- 35
1. loonbijstelling	0	0	0	0	0	192	0
2. prijsbijstelling	0	0	0	0	0	0	0
3. onvoorzien	0	0	0	0	0	- 165	0
4. waarde-overdracht en waarde-overname	121	0	0	0	0	8	0
5. taakstellingen	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangsten	0	0	0	0	0	12	- 12

7. SALDIBALANS

SALDIBALANS PER 31 DECEMBER 2005 VAN DE OVERIGE HOGE COLLEGES VAN STAAT EN KABINETTEN (IIB) (in euro's)				
1)	Uitgaven 2005	88 232 903	2) Ontvangsten 2005	3 240 062
3)	Liquide middelen	327 423		
4)	Rekening-courant RHB		4a) Rekening-courant RHB	82 038 953
5)	Uitgaven buiten begrotingsverband (intra-comptabele vorderingen)	280 789	6) Ontvangsten buiten begrotingsverband (intra-comptabele schulden)	3 562 101
7)	Openstaande rechten		7a) Tegenrekening openstaande rechten	
8)	Extra-comptabele vorderingen	127 624	8a) Tegenrekening extra-comptabele vorderingen	127 623
9a)	Tegenrekening extracomptabele schulden		9) Extra-comptabele schulden	
10)	Voorschotten	2 463 600	10a) Tegenrekening voorschotten	2 463 600
11a)	Tegenrekening garantieverplichtingen		11) Garantieverplichtingen	
12a)	Tegenrekening openstaande verplichtingen	3 219 195	12) Openst. verplichtingen	3 219 195
13)	Deelnemingen		13a) Tegenrekening deelnemingen	
TOTAAL		94 651 534	TOTAAL 94 651 534	

Toelichting op de saldibalans van de Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten (II B) over het jaar 2005

Ad 1 en 2. Uitgaven en ontvangsten 2005

Bij de begrotingsuitgaven en -ontvangsten zijn de gerealiseerde uitgaven en ontvangsten opgenomen met betrekking tot het jaar waarvoor de Rijksrekening nog niet door de Tweede Kamer is goedgekeurd (2005).

Ad 3. Liquide middelen

De post liquide middelen is opgebouwd uit het saldo bij de banken (gebaseerd op het laatste dagafschrift) en de contante gelden aanwezig in de kluis van de kasbeheerders.

Het totaalbedrag van € 327 423 is als volgt opgebouwd:

Raad van State	€ 891
Algemene Rekenkamer	€ 831
Nationale ombudsman	€ 77
Kanselarij der Nederlandse Orden en Kapittel voor de civiele orden	€ 1 287
Kabinet van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen	€ 113 084
Kabinet van de Gouverneur van Aruba	€ 211 253
Totaal	€ 327 423

Ad 4. Rekening-courant RHB

Op de Rekening-courant met de Rijkshoofdboekhouding is de financiële verhouding met het ministerie van Financiën weergegeven. Opgenomen is het bedrag overeenkomstig het saldobiljet van genoemd departement.

Ad 5. Uitgaven buiten begrotingsverband (intra-comptabele vorderingen)

Het bedrag van € 280 789 aan uitgaven buiten begrotingsverband is als volgt opgebouwd:

a	Vorderingen kasbeheerders Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten:	
	Raad van State	€ 37 333
	Algemene Rekenkamer	€ 5 641
	Nationale ombudsman	€ 750
	Kabinet van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen	€ 99 312
	Kabinet van de Gouverneur van Aruba	€ 1 977
b	Overige intra-comptabele vorderingen	€ 135 776
Totaal		€ 280 789

Ad a. Vorderingen kasbeheerders Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten

De vorderingen van de Raad van State bestaan onder andere uit de post betalingen Ministerie (€ 20 417) en diverse incidentele kosten (€ 14 407).

De vorderingen van het Kabinet van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen hebben betrekking op onder andere een bedrag aan vooruitbetaalde paspoortleges (€ 80 502), vorderingen inzake PC Privé (€ 6 688) en SAIP/KNIL (€ 2 249) en te verrekenen ziektekosten (€ 2 652).

Ad b. Overige intra-comptabele vorderingen

Deze post bestaat uit teveel betaalde salarissen (€ 72 305), geblokkeerde salarissen (€ 12 267) en voorschotten die worden ingehouden op het salaris in het eerste kwartaal van 2006 (+/- € 25 000)

Ad 6. Ontvangsten buiten begrotingsverband (intra-comptabele schulden)

Het bedrag van € 3 562 101 aan ontvangsten buiten begrotingsverband is als volgt opgebouwd:

---

a	Schulden kasbeheerders Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten:	
	Raad van State	€ 156 933
	Algemene Rekenkamer	€ 46
	Kabinet van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen	€ 58 683
	Kabinet van de Gouverneur van Aruba	€ 6 938
b	Nog af te dragen loonheffing en sociale premies	€ 3 098 625
c	Overige intra-comptabele schulden	€ 240 876
Totaal		€ 3 562 101

Ad a. Schulden kasbeheerders Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten

De schuld van de Raad van State bestaat uit van rekening-courant houders ontvangen voorschotten griffierecht die maandelijks per incasso worden verrekend (€ 143 409).

De schuld van het Kabinet van de Gouverneur van Aruba bestaat uit nog af te dragen paspoortgelden (€ 39 935).

Ad b. Nog af te dragen loonheffing en sociale premies

Het betreft de in de maand december 2005 ingehouden loonheffing en sociale premies die in de maand januari 2006 aan de betreffende instanties zijn doorbetaald.

Ad c. Overige intra-comptabele schulden

Het openstaande saldo betreft met name teveel betaalde salarissen ingehouden (€ 165 420), teveel door UWV betaald aan BZK (€ 17 000), nog af te rekenen IKAP-saldi (€ 8 000).

Ad 8. Extra-comptabele vorderingen
Ad 8a. Tegenrekening extra-comptabele vorderingen

Het totaalbedrag van € 127 623 is als volgt opgebouwd:

Algemene Rekenkamer	€ 66 323
Kans. Der Nederl. Orden en Kapp.	€ 12 025
Kabinet van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen	€ 49 275
Totaal	€ 127 623

Het saldo van de Algemene Rekenkamer is voornamelijk een vordering op de Gemeente Dordrecht (€ 51 587). Alle afwikkelingen van de vorderingen vindt plaats in januari 2006.

Het saldo van de Kanselarij Der Nederlandse Orden bestaat uit een vordering op de Provincie Noord-Holland. Afwikkeling hiervan wordt binnen een maand verwacht.

De post van het Kabinet van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen betreft o.a. een vordering op de eilandgebieden inzake paspoortgelden (€ 39 935), PC privé (€ 6 688) en te verrekenen ziektekosten personeel (€ 2 652)

Ad 10. Extra-comptabele voorschotten
Ad 10a. Tegenrekening extra-comptabele voorschotten

De saldi van de per 31 december 2005 openstaande voorschotten en van de in 2005 afgerekende voorschotten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Stand openstaande voorschotten per 31 december 2005:

Raad van State	€ 1 927 586
Algemene Rekenkamer	€ 311 171
Nationale Ombudsman	€ 224 843
Totaal	€ 2 463 600

Overzicht afgerekende voorschotten in 2005:

Raad van State	€ 1 680 705
Algemene Rekenkamer	€ 252 764
Nationale Ombudsman	€ 252 562
Totaal	€ 2 186 031

Toelichting stand openstaande voorschotten:

De posten van de Raad van State betreffen voornamelijk in 2005 aan USZO verstrekte voorschotten (€ 1 109 686), een voorschot met betrekking tot medische begeleiding (€ 124 212) en een voorschot betreffende onderhoudscontracten software (€ 382 921). In 2006 worden al deze voorschotten afgerekend.

De posten van de Algemene Rekenkamer bestaan voornamelijk uit in 2005 aan UWV verstrekt voorschot (€ 310 974) die wordt afgewikkeld in januari 2006.

De posten van de Nationale Ombudsman betreffen voorschotten aan UWV (€ 188 160) en Loyalis APPA (€ 36 683). Deze zullen na ontvangst van een (goedkeurende) accountantsverklaring worden afgewikkeld.

Ad 12. Openstaande verplichtingen

Ad 12a. Tegenrekening openstaande verplichtingen

Het bedrag van € 3 219 195 aan openstaande verplichtingen is als volgt opgebouwd:

Verplichtingen 1 januari 2005		€ 2 520 891	
Aangegane verplichtingen in 2005		€ 89 162 823	+
			<hr/>
		€ 91 683 714	
Tot betaling gekomen in 2005	€ 88 234 429		
Negatieve bijstellingen verplichtingen uit eerdere begrotingsjaren	€ 230 089		
			<hr/>
		€ 88 464 518	-/-
			<hr/>
Totaal openstaande verplichtingen per 31 december 2005		€ 3 219 196	

D. BIJLAGE

8. Publicatieplicht op grond van de Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens bij de Overige Hoge Colleges van Staat en Kabinetten

Op grond van artikel 6 van de *Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens* (Stb. 2006, 95) dient elk departement alsook de Hoge Colleges van Staat en de Kabinetten, via het jaarverslag een overzicht op te nemen van medewerkers die in het verslagjaar meer verdiend hebben dan het gemiddelde belastbare jaarloon van een minister. Dit gemiddelde belastbare jaarloon is voor 2005 vastgesteld op € 158 000 (zie de Mededeling van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 28 februari 2006 in de Staatscourant van 14 maart 2006 (*Start. 2006, 52, blz. 9*). Voor de Overige Hoge Colleges van Staat en de Kabinetten heeft de publicatieplicht betrekking op de navolgende functionarissen.

Bedragen in euro's								
Functie	Belastbaar jaarloon 2004	Pensioen- bijdrage werkgever 2004	Totaal 2004	Belastbaar jaarloon 2005	Pensioen- bijdrage werkgever 2005	Ontslag- vergoe- ding 2005	Totaal 2005	Motivatie
Adviseur mobiliteit en opleidingen (Raad van State)	42 697	6 117	48 814	43 772	6 868	110 800	161 440	Koopsom FPU+.
Senior jurist (Raad van State)	24 703	3 935	28 638	25 013	4 419	170 900	200 332	Koopsom FPU+.
Senior onderzoeker (Algemene Reken- kamer)	48 468	7 253	55 721	46 684	8 539	139 551	194 774	Koopsom FPU+.
Onderzoeker (Algemene Rekenkamer)	42 349	6 117	48 466	41 399	7 310	163 097	211 806	Koopsom FPU+.